

Χρόνιος Πόνος
Επεμβατικές τεχνικές αντιμετώπισης

Χλωροπούλου Πελαγία
Επίκουρη Καθηγήτρια
Αναισθησιολογίας ΔΠΘ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

- Πού βασίζεται ; Στην κατανόηση των μηχανισμών που υπεισέρχονται στη γένεση, μετάδοση και επεξεργασία του πόνου.
- Τι πρέπει να έχουμε υπόψη;
Πολυπλοκότητα νευρωνικών οδών
Νευροδιαβιβαστές Υποδοχείς

Χρόνιος πόνος: γενικές αρχές θεραπείας

- Βιο -ψυχο - κοινωνική προσέγγιση
- Εξατομικευμένο θεραπευτικό πλάνο
- Πολυδύναμη θεραπεία

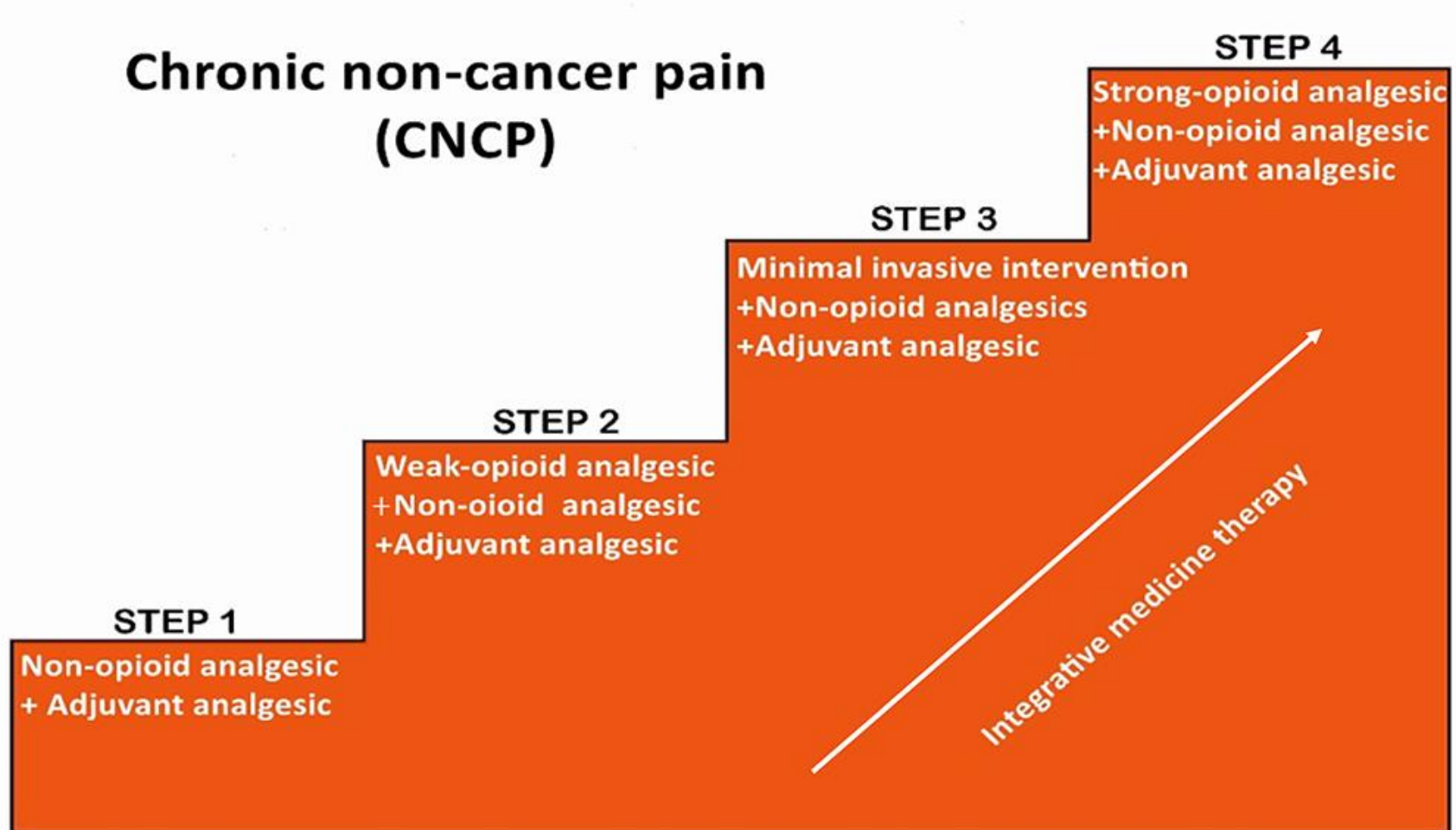
Στόχοι Θεραπείας

- Απαλλαγή από τον πόνο
- Απαλλαγή από τα δυσάρεστα ενοχλήματα
- Αποκατάσταση της λειτουργικότητας
- Αποκατάσταση της ψυχικής υγείας

Αντιμετώπιση του οξέος και χρόνιου πόνου

- Φαρμακολογικοί παράγοντες
- Επεμβατικές θεραπείες
- Συμπληρωματικές θεραπείες

Αναλγητική Κλίμακα Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας

Επιλογή φαρμακευτικής αγωγής

- **Ήπιος:**
  - Παρακεταμόλη
  - Παρακεταμόλη ή ΜΣΑΦ
  - ΜΣΑΦ Νευροτροποποιητικό (χαμηλή δόση)
- **Μέτριος:**
  - Παρακεταμόλη
  - Παρακεταμόλη / οπιοειδές
  - ή ΜΣΑΦ / οπιοειδές
  - Νευροτροποποιητικό (υψηλή δόση)
- **Σοβαρός:**
  - Οπιοειδές
  - Θεραπεία της αιτίας + αναλγησία
  - Πολυδύναμη θεραπεία

PRE-EMPTIVE ΑΝΑΛΓΗΣΙΑ (προληπτική)

- Αποτελεί τη χορήγηση αναλγητικού φαρμάκου πριν την εφαρμογή του επώδυνου ερεθίσματος.
- Η preemptive χορήγηση οπιοειδών και τοπικών αναισθητικών επισκληριδίως ή σε περιφερικούς νευρικούς αποκλεισμούς) προκαλεί ελάττωση της έντασης του πόνου και των αναλγητικών απαιτήσεων μετεγχειρητικά, καθώς και ελάττωση της μετάπτωσης του μετεγχειρητικού πόνου σε χρόνιας πόνο

PREVENTIVE ANALGESIA

(προφυλακτική – αποτρεπτική)

- Αποτελεί την φαρμακευτική παρέμβαση (ανεξαρτήτως χρονικής στιγμής), η οποία οδηγεί σε αναλγητικό αποτέλεσμα μεγαλύτερης διάρκειας δράσης από την αναμενόμενη για τον εν λόγω φαρμακευτικό παράγοντα.

ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ

- Οι **διαγνωστικές** επεμβατικές πράξεις χρησιμοποιούνται για τη διερεύνηση των μυοσκελετικών ή νευρικών δομών που πάσχουν και την επιβεβαίωση της διάγνωσης.
- Οι **επεμβατικές** θεραπείες χρησιμοποιούνται για την ανακούφιση από το χρόνιο πόνο και πρέπει να εφαρμόζονται παράλληλα με ένα πολυδύναμο θεραπευτικό πλάνο.

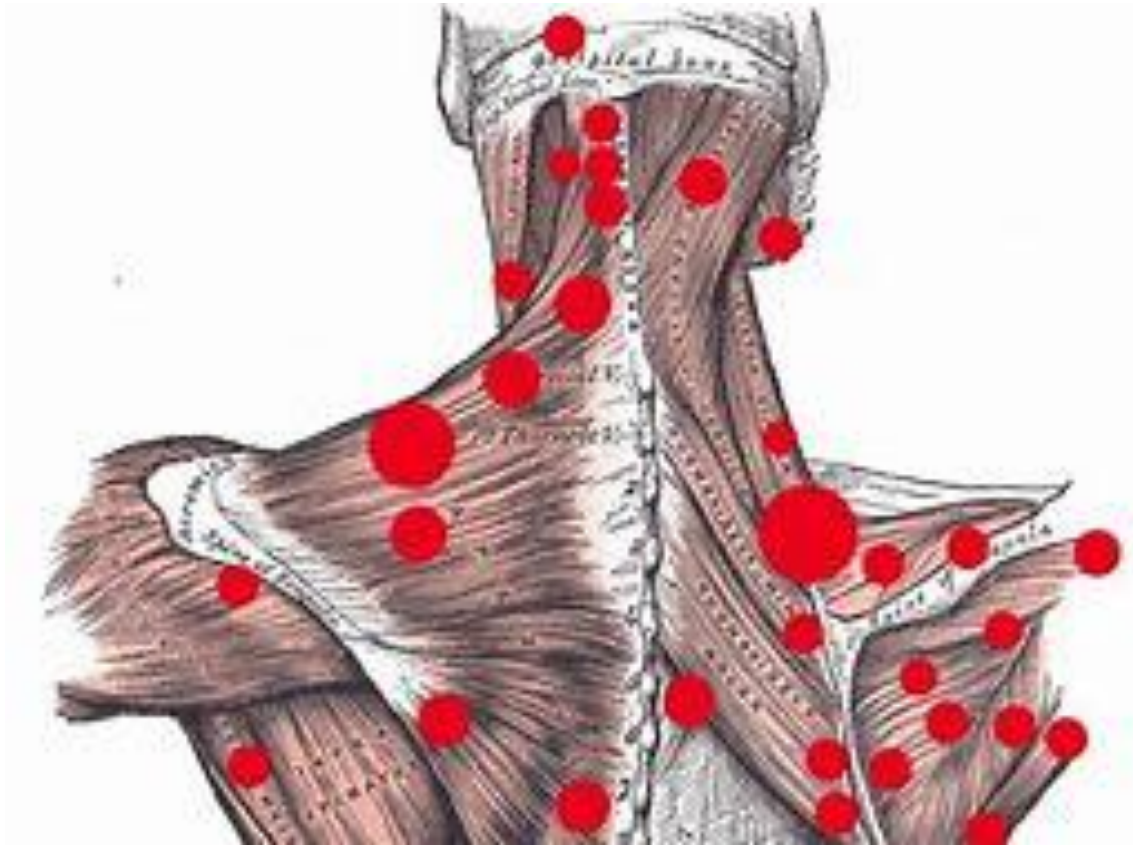
Φάρμακα & επεμβατικές θεραπείες

- Τοπικά αναισθητικά
- Κορτικοστεροειδή
- Κλονιδίνη
- Οπιοειδή

Σημεία πυροδότησης (trigger points)

- Μυοπεριτονιακός πόνος: εντοπισμένη, επώδυνη, μυϊκή δυσλειτουργία σε μία ή περισσότερες μυϊκές περιοχές του σώματος με ελάττωση του εύρους κίνησης και ευαισθησία με τυπική κατανομή (trigger points). Αρνητικά απεικονιστικά ευρήματα
- Συνήθως μετά από κάκωση ή υπερκόπωση του μυός

(trigger points)

Αποκλεισμοί νεύρων

- Οσφυαλγία
- Κεφαλαλγία
- Νευροπαθητικός πόνος
- Σύνθετο επώδυνο περιοχικό σύνδρομο (Complex regional pain syndrome, CRPS)
- Διήθηση σημείων πυροδότησης (trigger points)

Συμπαθητικός αποκλεισμός

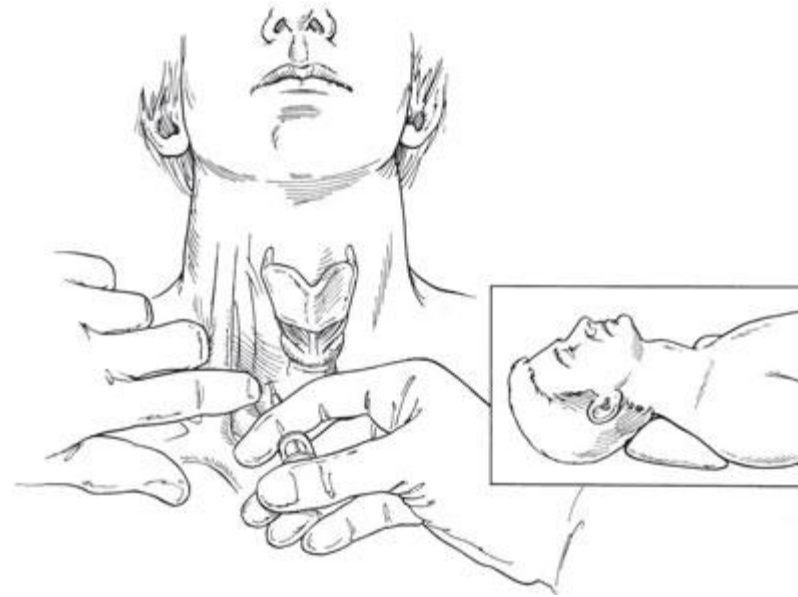
- Οσφυϊκός συμπαθητικός αποκλεισμός (κάτω άκρα) ☒
- Αποκλεισμός αστεροειδούς γαγγλίου (άνω άκρα)
- Αντιμετώπιση CRPS στα πλαίσια πολυδύναμης θεραπείας με την προϋπόθεση της συνεχούς βελτίωσης του ασθενούς και αυξανόμενης διάρκειας ανακούφισης από τον πόνο.

Αποκλεισμός αστεροειδούς γαγγλίου

- Οξύς πόνος έρπητα ζωστήρα
- Μεθερπητική νευραλγία
- Σύνθετο επώδυνο περιοχικό σύνδρομο I και II (CRPS I,II)
- Καρκινικός πόνος κεφαλής, τραχήλου, άνω άκρων
- Άτυπη προσωπαλγία
- Αγγειακές παθήσεις άνω άκρων Αγγειόσπασμος
Αρτηριακή εμβολή Αγγειακή ανεπάρκεια Raynaud `s
syndrome Σκληρόδερμα
- Υπεριδρωσία προσώπου και άνω άκρων
- Πόνος μέλους φάντασμα άνω άκρων

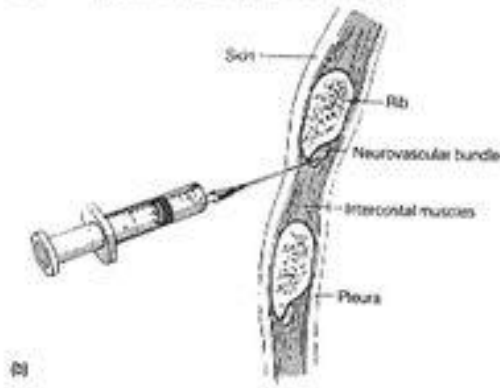
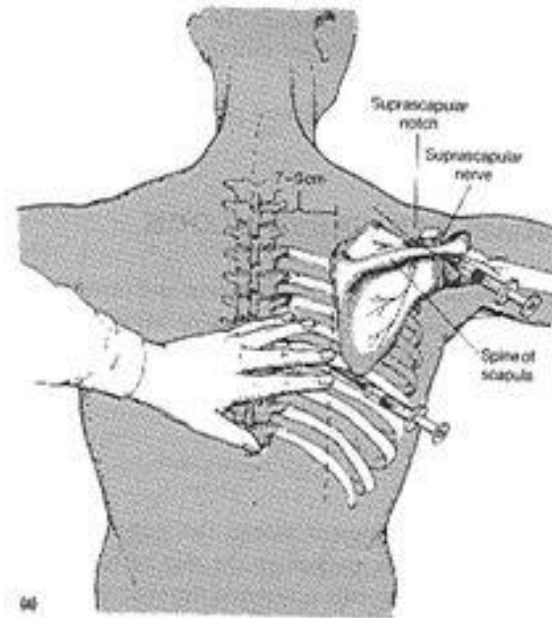
Αποκλεισμός αστεροειδούς γάγγλιου Κλασική τεχνική

Αποκλεισμός μεσοπλευρίων νεύρων

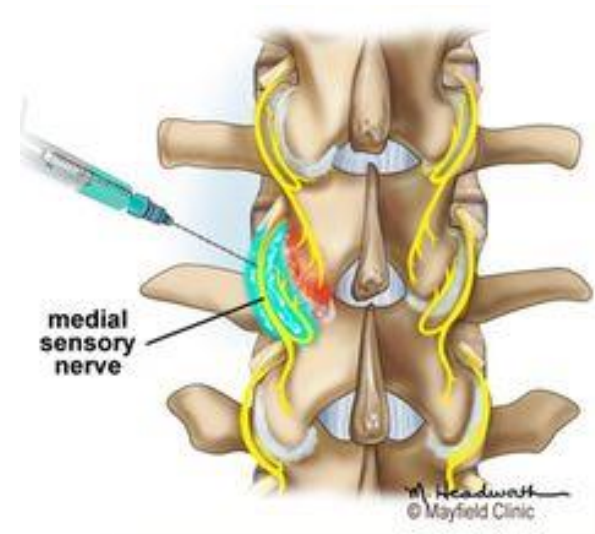
- Αισθητικές, συμπαθητικές και κινητικές ίνες
- Κατώτερο χείλος της πλευράς (+ αρτηρία, φλέβα)
- Πλάγιος δερματικός κλάδος: περιφερικά της γωνίας της πλευράς
- Θέση έγχυσης: το οπίσθιο ψηλαφητό τμήμα της πλευράς (γωνία)

Αποκλεισμός μεσοπλεύριων νεύρων

Επεμβατικές θεραπείες & σπονδυλική στήλη

Διήθηση ζυγοαποφυσιακών αρθρώσεων και έσω κλάδου οπισθίου νευρικού στελέχους

IMAGE-GUIDE CERVICAL MEDIAL BRANCH NERVE BLOCK

A. Distribution of Cervical Facet Pain

B. Placement of Needles to Medial Branch Nerves & Injection of Dye

C. Needles Access to Cervical Medial Branch Nerves

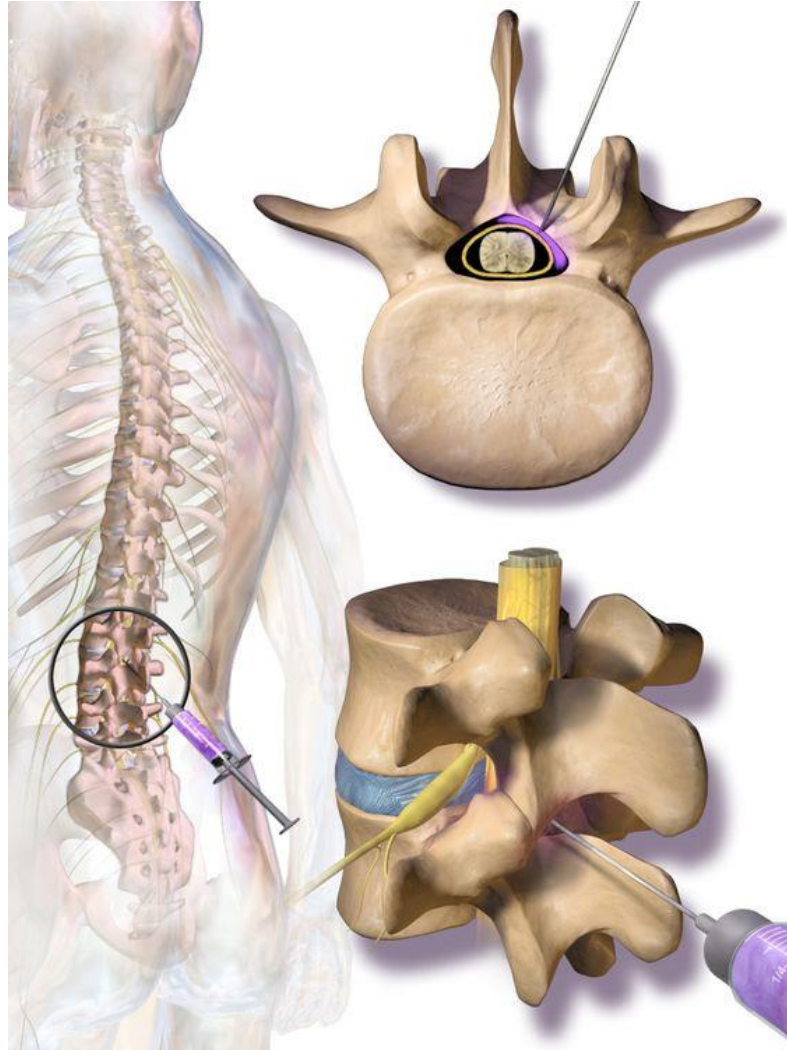
D. Injection of Contrast Dye & Medicine

E. X-ray Image Shows Contrast Dye in Medial Branch Nerve Area

Επισκληρίδιος έγχυση

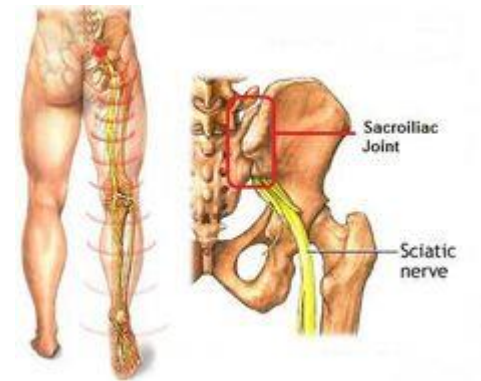

Επισκληρίδιος συμφυσιόλυση

- Λύση συμφύσεων επισκληριδίου χώρου μέσω ειδικών καθετήρων (NaCl + κορτικοστεροειδές)
- Ενδείξεις: FBSS, ίνωση επισκληριδίου χώρου, σπονδυλική στένωση
- Διάρκεια πόνου >6 μήνες
- Οπτική αναλογική κλίμακα >6/10
- Μη ανταπόκριση στη συστηματική αγωγή και στην επισκληρίδιο έγχυση φαρμάκων (υπό ακτινοσκόπηση)

Έγχυση στην ιερολαγόνιο άρθρωση Κορτικοστεροειδές, τοπικό αναισθητικό (1-2 ml) Υπό ακτινοσκοπικό έλεγχο ή U/S

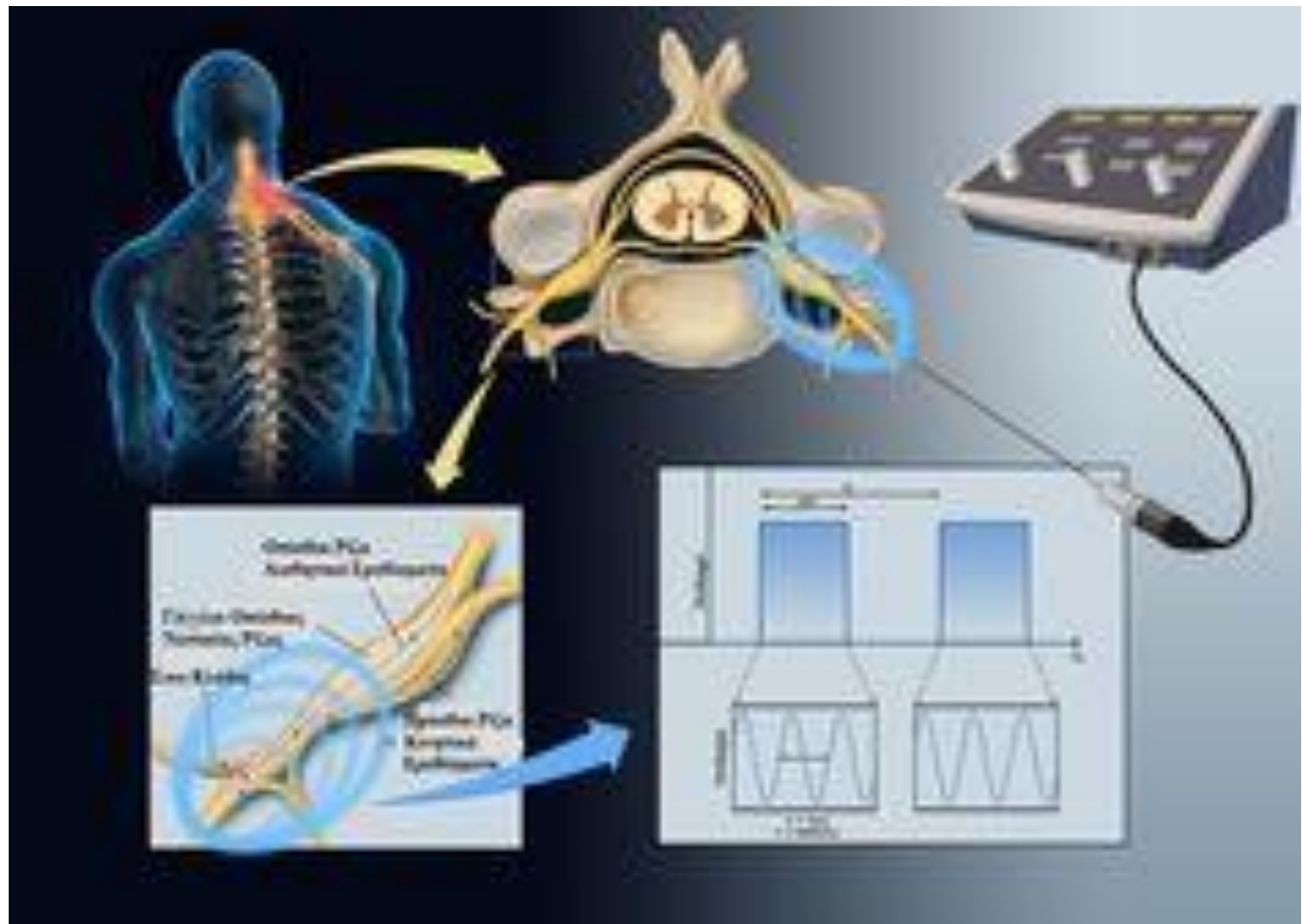
- Επιπλοκές:
  - ✓ Κάκωση ισχιακού ν.
  - ✓ Υποπεριοστική έγχυση (πόνος)
  - ✓ Λοίμωξη
  - ✓ Επιπλοκές φαρμάκων

Διαδερμική εφαρμογή Ραδιοσυχνοτήτων (percutaneous radiofrequency)

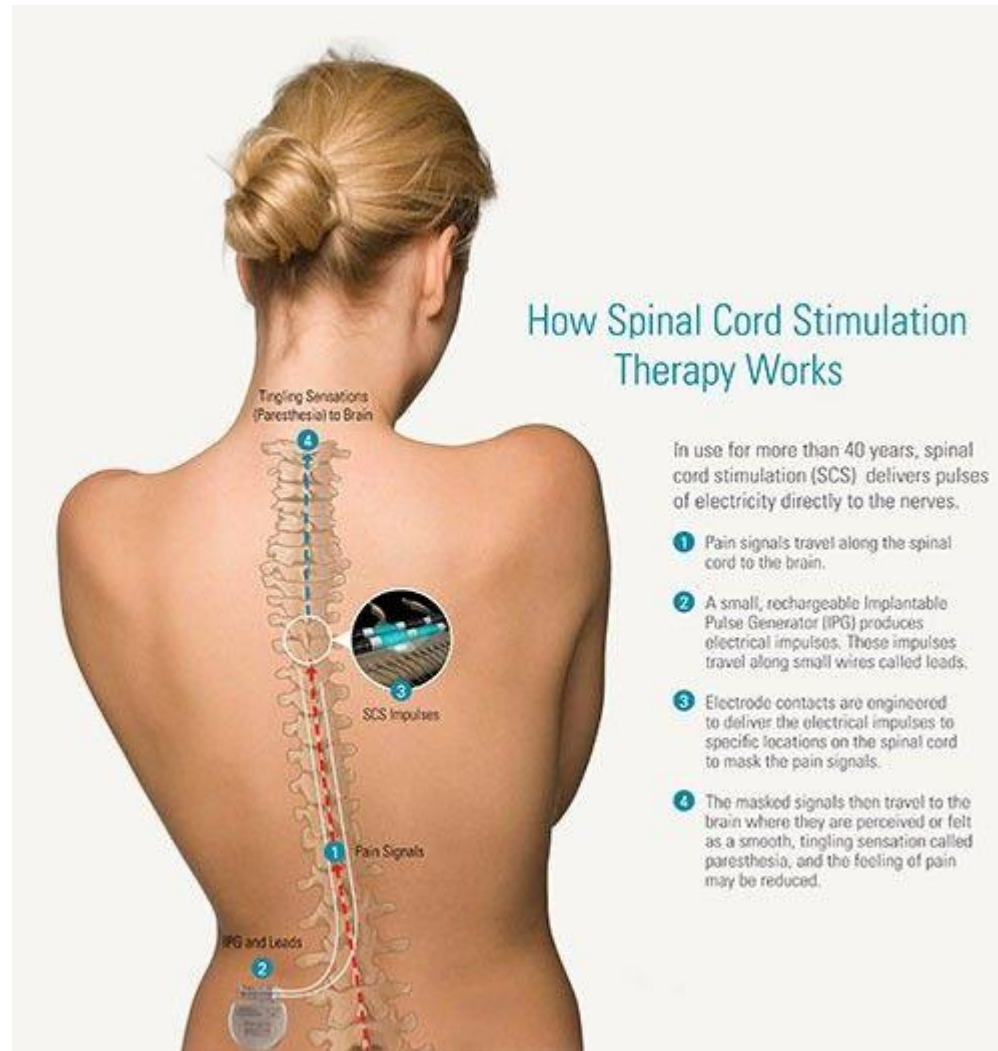
- Ανάπτυξη θερμοκρασίας έως 80 ο C με σκοπό:
  - ▶ την απονεύρωση εκφυλισμένων επώδυνων αρθρώσεων και μεσοσπονδύλιων δίσκων της σπονδυλικής στήλης (χρόνια οσφυαλγία, καταστροφή έσω κλάδου οπισθίων νωτιαίων ν.)
  - ▶ την απονεύρωση επώδυνων σπλαγχνικών οργάνων της κοιλιάς και της πυέλου (αντιμετώπιση καρκινικού πόνου)
  - ▶ Καταστροφή γασσέρειου ή σφηνοϋπερώιου γαγγλίου (σε ανθεκτικές μορφές νευραλγίας τριδύμου, αθροιστική κεφαλαλγία, άτυπη προσωπαλγία)

Τεχνικές νευροδιέγερσης

- Περιφερική νευροδιέγερση: περιφερικές νευροπάθειες που δεν απαντούν σε άλλα μέσα
- Νευροδιέγερση νωτιαίου μυελού: σε χρόνια πόνο ριζιτιδικής αιτιολογίας (+ μεθερπητική νευραλγία, περιφερικό ΝΠ, CRPS, FBSS, περιφερική αγγειοπάθεια) προϋπόθεση: (+) δοκιμασία

Spinal Cord Stimulation

Υπαραχνοειδής χορήγηση φαρμάκων

Περιφερική νευροδιέγερση

- Ομοιογενής κατανομή αναλγητικών στο ΕΝΥ
- Μικρός όγκος φαρμάκων
- Μονάδα πόνου με δυνατότητα 24ωρης κάλυψης επειγόντων περιστατικών & τηλεφωνικής επικοινωνίας
- Επιπλοκές: σχετικές με τα φάρμακα σχετικές με την τεχνική

Υπαραχνοειδής χορήγηση φαρμάκων

- Όταν όλα τα άλλα μέσα ανακούφισης του πόνου έχουν αποτύχει
- Οπιοειδή, κλονιδίνη, βουπιβακαΐνη
- Σε χρόνια πόνο καλοήθους αιτιολογίας αλγαισθητικό ή νευροπαθητικό FBSS, CRPS (+) δοκιμασία

Νευρόλυση (φαινόλη 5-6% ή πυκνή αιθυλική αλκοόλη)

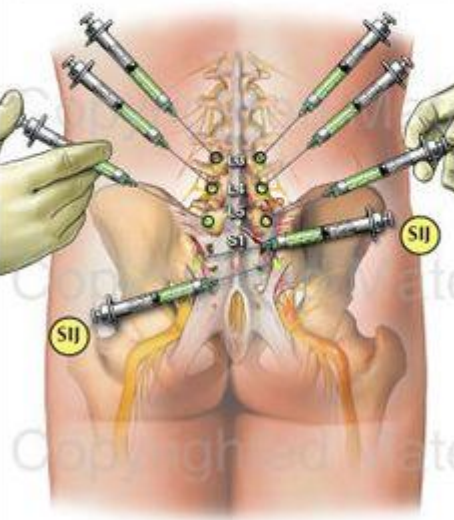
- ▶ Επιτυγχάνουν μόνιμη καταστολή του πόνου, λόγω διακοπής της μετάδοσής του μετά από καταστροφή της νευρικής οδού.
- ▶ Μπορεί να προκαλέσουν απώτερα νευροπαθητικό πόνο δευτεροπαθώς.

Spinal Cord Stimulator Implantation

Copyrighted Materials.

Pain Management

(SII) Sacroiliac joint injections

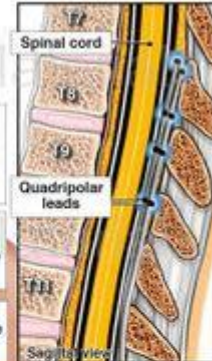
Posterior view

(SII) Bilateral facets joints injections at L3-4, L4-5 and L5-S1

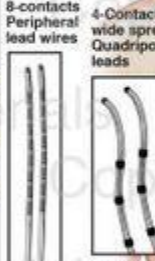

Permanent Spinal Cord Stimulator Implant

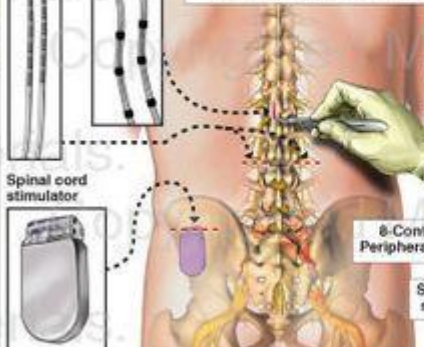
A. A small incision is made to the left side of midline. Two lead wires are introduced through the T12-L1 interlaminar space and guided in the epidural space with the superior aspect of each lead up to the T7-8 level.

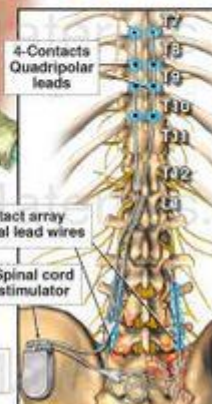
B. Two peripheral lead wires are placed right and left of midline, L3 through L5 in the paraspinal area.

C. The wires are passed under the skin from the spine to the spinal cord stimulator site.

C. A second incision is made in the buttock to insert the spinal cord stimulator between the skin and muscle.

Ευχαριστώ

